2026/2530

17.11.2026.

UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/2530

od 16. studenog 2026.

o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu olova u sačmi

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ ([1]), a posebno njezin članak 68. stavak 1.,

budući da:

(1) U Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 utvrđuju se ograničenja proizvodnje, stavljanja na tržište i uporabe određenih opasnih tvari, smjesa i proizvoda. Unos 63. u tom prilogu sadržava ograničenja za olovo (CAS br. 7439-92-1, EZ br. 231-100-4) i njegove spojeve („olovo”), uključujući ograničenje za olovo u sačmi u močvarnim područjima i oko njih, koje je uvedeno Uredbom Komisije (EU) 2021/57 ([2]).

(2) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) olovo je razvrstano kao vrlo otrovno za vodeni okoliš i reproduktivno toksično zbog štetnih učinaka na plodnost i razvoj živčanog sustava fetusa i djeteta, što dovodi do trajnog oštećenja i smanjenja kvocijenta inteligencije. Nije utvrđen siguran prag koncentracije olova ispod kojeg olovo nema loše učinke na zdravlje ljudi. Povezano je i s povećanim rizikom od kardiovaskularnih bolesti, bolesti bubrega i bolesti središnjeg živčanog sustava u odraslih osoba. Izloženost olovu može imati niz akutnih i kroničnih toksikoloških učinaka, uključujući smrt ([4]), i u životinja, posebno ptica.

(3) Unija i njezine države članice ugovorne su stranke Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (CMS) ([5]). Radna skupina za sprečavanje trovanja (PPWG) izradila je Smjernice za sprečavanje rizika od trovanja migratornih ptica („Smjernice”), koje su donesene 2014. Rezolucijom 11.15 CMS-a. U Smjernicama se preporučuje postupno ukidanje uporabe olovnog streljiva u svim staništima i postupno ukidanje uporabe olovnih ribolovnih utega u područjima za koja se pokazalo da su ptice selice posebno izložene riziku od trovanja olovom.

([1]) SL L 396, 30.12.2006., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.
([2]) Uredba Komisije (EU) 2021/57 od 25. siječnja 2021. o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu olova u sačmi u močvarnim područjima i oko njih (SL L 24, 26.1.2021., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/57/oj).
([3]) Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj).
([4]) Odbor za procjenu rizika (RAC) i Odbor za socioekonomsku analizu (SEAC), *Background document to the Opinion on the Annex XV dossier proposing restrictions on Lead in shot*, str. 3. https://echa.europa.eu/documents/10162/28acf817-61a6-3ca6-4e85-a71ef0e07740.
([5]) https://www.cms.int/en/convention-text.

(4) Komisija je 16. srpnja 2019. u skladu s člankom 69. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 od Europske agencije za kemikalije („Agencija”) zatražila ([6]) da izradi dosje („dosje iz Priloga XV.”) kako bi se otklonila zabrinutost u pogledu zdravlja ljudi i okoliša zbog olova u i. streljivu, uključujući sačmu koja se upotrebljava na terenima koji nisu močvarna područja i metke koji se upotrebljavaju i u močvarnim područjima i na terenima koji nisu močvarna područja te ii. priboru za ribolov. Mandat se nije proširio na uporabu streljiva za streljaštvo u zatvorenom prostoru ni u policiji, vojsci i drugim sigurnosnim snagama.

(5) Agencija je 24. ožujka 2021. objavila dosje iz Priloga XV. ([7]), u kojem je zaključila da olovo u streljivu i određenom priboru za ribolov predstavlja rizik za okoliš i zdravlje ljudi, posebno za ranjive populacije kao što su djeca, koji se ne kontrolira na odgovarajući način i koji je potrebno ukloniti na razini Unije. Kad je riječ o riziku za okoliš, gutanje neprikupljenog streljiva na bazi olova („olovno streljivo”), potapača na bazi olova („olovni potapači”) i mamaca na bazi olova („olovni mamci”) iz lova, sportskog streljaštva i ribolovnih aktivnosti dovodi do trovanja, a često i do smrti ptica i drugih životinja. Nadalje, akumulacija olova u područjima sportskog streljaštva može dovesti do ispiranja površinskih voda onečišćenih olovom u lokalne vodotoke i utjecati na podzemne vode, potencijalno uzrokujući trovanje ljudi, stoke i divljih životinja. Agencija je zaključila i da postoje rizici za zdravlje ljudi povezani s konzumacijom mesa životinja usmrćenih olovnim streljivom, posebno za djecu u dobi do sedam godina, i pri kućnoj izradi olovnog streljiva, potapača ili mamaca.

(6) Agencija je procijenila da će, ako se trenutačno ispuštanje olova iz pucanja i ribolova u Uniji nastavi, u sljedećih 20 godina u okoliš biti ispušteno oko 876 000 tona olova. To će značiti najmanje: i. 135 milijuna ptica izloženih riziku od trovanja gutanjem sačme na bazi olova („olovna sačma”), ii. 14 milijuna ptica izloženih riziku od trovanja gutanjem olova u hrani i iii. 7 milijuna ptica izloženih riziku od trovanja gutanjem potapača i mamaca. Osim toga, Agencija je procijenila da je svake godine oko 13,8 milijuna osoba iz obitelji lovaca, uključujući 1,1 milijun djece u dobi do sedam godina, izloženo olovu u mesu divljači.

(7) U tom je kontekstu Agencija predložila ograničenje olova u streljivu i određenom priboru za ribolov koje je, među ostalim, uključivalo ograničenje stavljanja na tržište i uporabe olova u koncentraciji jednakoj ili većoj od 1 % u sačmi i ograničenje uporabe olova u koncentraciji jednakoj ili većoj od 1 % u projektilima koji nisu sačma (kao što su metci i peleti za zračne puške). Nadalje, Agencija je predložila uvođenje obveza informiranja za trgovce na malo tim proizvodima i obveza označivanja za dobavljače streljiva. Cilj je predloženog ograničenja smanjiti emisije olova za približno 630 000 tona tijekom 20 godina nakon njegova uvođenja. To bi bilo smanjenje od 72 % u usporedbi sa situacijom bez predloženog ograničenja. Ograničenjem bi se spriječilo i smanjenje kvocijenta inteligencije u oko 7 000 djece u Uniji godišnje, što bi dovelo do uštede socijalnih naknada od oko 70 milijuna EUR godišnje.

(8) U dosjeu iz Priloga XV. Agencija je zaključila da je alternativno streljivo za lov (kao što je sačma od čelika i bizmuta te metci od bakra i mjedi): i. u širokoj uporabi, ii. tehnički izvedivo, iii. cjenovno usporedivo s olovnim streljivom i iv. manje opasno i rizično za zdravlje ljudi i okoliš od olovnog streljiva. Kad je riječ o sportskom streljaštvu i uporabi sačme, Agencija je utvrdila da bi bilo izvedivo zamijeniti olovo čelikom i istodobno održati usporedivu učinkovitost, ali da bi za takvu promjenu bilo potrebno odobrenje relevantnih međunarodnih sportskih streljačkih saveza. S druge strane, alternative metcima na bazi olova („olovni metci”) i peletima za zračne puške na bazi olova („olovni peleti”) u sportskom streljaštvu pokazale su se manje učinkovitima od olova. Agencija je napomenula da je trenutačno teško zamijeniti olovo u određenim primjenama, kao što je streljivo malog kalibra sa središnjim paljenjem, streljivo s rubnim paljenjem, streljivo za zračne puške, streljivo za puške koje se pune sprijeda, metci u punoj metalnoj košuljici i metci s otvorenim vrhom.

([6]) https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/rest_lead_ammunition_COM_request_en.pdf.

([7]) Europska agencija za kemikalije, *Annex XV Restriction Report – Lead in outdoor shooting and fishing*, 24. ožujka 2021., https://echa.europa.eu/documents/10162/da9bf395-e6c3-b48e-396f-afc8dcef0b21.

(9) Agencija je preporučila odgodu početka primjene ograničenja za druge proizvode obuhvaćene područjem primjene dosjea iz Priloga XV. te obveza informiranja i označivanja. To bi gospodarskim subjektima omogućilo da se prilagode novim pravilima i uspostave potrebne mjere upravljanja rizikom. Agencija je predložila petogodišnje prijelazno razdoblje za zabranu stavljanja na tržište i uporabe sačme za lov. Predložila je da se razdoblje primjene zabrane projektila velikog i malog kalibra za lov, osim sačme, odgodi za 18 mjeseci odnosno pet godina.

(10) Agencija je predložila odstupanje od zabrane uporabe olovnih metaka za sportsko streljaštvo, pod uvjetom da se u sportskim streljanama provode posebne mjere upravljanja rizikom i da se ondje ne obavljaju poljoprivredne aktivnosti. Osim toga, nije podržala fakultativna odstupanja od zabrane stavljanja na tržište i uporabe olovne sačme u sportskom streljaštvu. Agencija je podržala zabranu uporabe olovne sačme za sportsko streljaštvo, ali je uključila i fakultativna odstupanja te procijenila njihove troškove i koristi u slučaju da Komisija takvu zabranu ne smatra primjerenom te je zatražila procjenu učinka dopuštanja daljnje uporabe olovne sačme za sportsko streljaštvo pod uvjetima u kojima bi se utvrđeni rizici za zdravlje ljudi i okoliš sveli na najmanju moguću mjeru. Uvjeti za fakultativno odstupanje uključivali su: i. licenciranje sportskih strijelaca od strane država članica, ii. izdavanje dozvola sportskim streljanama od strane država članica, iii. često prikupljanje više od 90 % olovne sačme ispaljene u streljani, iv. postojanje strogih mjera za zaštitu vode od kontaminacije olovom i sanaciju u slučaju takve kontaminacije, v. zabranu bilo kakve poljoprivredne djelatnosti u streljani, vi. evidencije o usklađenosti s uvjetima od iii. do v., vii. označivanje ambalaže patrona i pojedinačnih patrona s upozorenjima i viii. zahtjev da države članice izvješćuju Komisiju o broju licenciranih korisnika, streljanama s dozvolama i količini olovne sačme koja se upotrebljava na njihovu državnom području.

(11) Agencija je navela da se ograničenje ne bi trebalo primjenjivati na streljaštvo u zatvorenom prostoru, policijsku i vojnu uporabu te uporabu u sigurnosne svrhe, kako je navedeno u zahtjevu koji je Komisija uputila Agenciji 16. srpnja 2019., kao ni na uporabe povezane s testiranjem, razvojem, istraživanjem i istragom.

(12) Nakon javnog savjetovanja o dosjeu iz Priloga XV. Agencija je revidirala ([8]) svoj početni prijedlog kako bi uzela u obzir primjedbe primljene tijekom savjetovanja. Konkretno, predložila je povećanje dopuštene granične vrijednosti koncentracije olova u projektilima osim sačme koji sadržavaju bakar ili slitine bakra s manje od 1 % na manje od 3 % masenog udjela. To je predloženo kako bi se omogućila daljnja uporaba alternativnog streljiva od mjedi (slitina bakra), koje trenutačno sadržava do 3 % olova. Revidirani dosje iz Priloga XV. uključivao je i dodatna odstupanja pod određenim uvjetima za lov na tuljane metcima i za lov metcima u punoj metalnoj košuljici.

(13) Samo ograničen broj država članica trenutačno ima nacionalne odredbe kojima se zabranjuje uporaba olova u lovu i streljaštvu na otvorenom kako bi se smanjile emisije olova i izloženost olovu. U dosjeu iz Priloga XV. pokazalo se da je za uklanjanje rizika povezanog s olovom u streljivu potrebno djelovanje na razini Unije kako bi se osigurala usklađena razina zaštite u cijeloj Uniji.

(14) Odbor Agencije za procjenu rizika (RAC) donio je 2. lipnja 2022. mišljenje u skladu s člankom 70. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 u vezi s dosjeom iz Priloga XV. RAC se u svojem mišljenju složio sa zaključkom Agencije da uporaba olovnog streljiva, uključujući sačmu, u lovu i streljaštvu na otvorenom predstavlja brojne rizike za zdravlje ljudi i okoliš. RAC je zaključio da bi ograničenje koje je predložila Agencija bilo najprimjerenija mjera na razini Unije za uklanjanje utvrđenih rizika.

(15) RAC je u vezi s ograničenjem uporabe sačme u lovu odlučno podržao prijelazno razdoblje kraće od petogodišnjeg razdoblja koje je predložila Agencija jer je uporaba olovne sačme u močvarnim područjima već regulirana u Uniji u cjelini i jer kraće prijelazno razdoblje znači da će se u okoliš ispuštati manje olova.

([8]) Odbor za procjenu rizika (RAC) i Odbor za socioekonomsku analizu (SEAC), *Background Document to the Opinion on the Annex XV dossier proposing restrictions on lead in outdoor shooting and fishing*, str. 20., https://echa.europa.eu/documents/10162/14c4fceb-31b4-aea2-a9b5-75cdccf8013f.

(16) RAC nije podržao fakultativna odstupanja za stavljanje na tržište olovne sačme i za uporabu olovne sačme za sportsko streljaštvo. Smatrao je da bi provedba predloženog ograničenja, kao i ograničenja olova u sačmi u močvarnim područjima ili oko njih uvedenog Uredbom (EU) 2021/57, bila složenija kad bi se uvela ta fakultativna odstupanja. Međutim, ako se ta odstupanja odobre, RAC je naveo da će podržati prijedlog Odbora Agencije za socioekonomsku analizu (SEAC) da bi njihovo područje primjene trebalo ograničiti na sačmu veličine od 1,9 do 2,6 mm.

(17) RAC je podržao zahtjeve u pogledu označivanja i informiranja koje je Agencija predložila za olovno streljivo. Međutim, kako bi se izbjegla zabuna, preporučio je da se granična vrijednost koncentracije olova pri kojoj se primjenjuju zahtjevi poveća s 0,3 % na 1 % masenog udjela kako bi se uskladila s graničnom vrijednošću koncentracije pri kojoj se primjenjuje zabrana stavljanja na tržište i uporabe.

(18) RAC je 1. prosinca 2022. na zahtjev izvršnog direktora Agencije i u skladu s člankom 77. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ([9]) donio dodatno mišljenje. U tom je mišljenju preispitana ocjena RAC-a u vezi sa specifičnim skupom podataka o prisutnosti olova u mesu divljači i ljudskoj konzumaciji mesa divljači koji je dostavila Europska agencija za sigurnost hrane. RAC je ponovio svoj zaključak da postoji umjeren do visok rizik od izloženosti olovu u mesu divljači za djecu iz obitelji lovaca, ali da će rizik za odrasle vjerojatno biti nizak.

(19) SEAC je 2. prosinca 2022. donio mišljenje u skladu s člankom 71. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006. Zaključio je da bi predloženo ograničenje bilo najprimjerenija mjera na razini Unije za uklanjanje utvrđenih rizika, kako je zaključio RAC, ako se uvjeti izmijene u skladu s prijedlogom SEAC-a. U tom se zaključku uzima u obzir proporcionalnost socioekonomskih koristi mjere s njezinim socioekonomskim troškovima.

(20) SEAC je podržao stajalište RAC-a da bi za ograničenje uporabe olovne sačme u lovu bilo opravdano prijelazno razdoblje koje je znatno kraće od petogodišnjeg razdoblja koje je predložila Agencija jer nema dovoljno dokaza da bi za povećanje obujma proizvodnje alternativnog streljiva koje bi zamijenilo olovnu sačmu u lovu bilo potrebno pet godina. Dostupne informacije idu u prilog argumentu da se količine olovne sačme koja se upotrebljava za lov mogu zamijeniti ranije. SEAC nije raspolagao materijalnim i vjerodostojnim dokazima za donošenje zaključka o konkretnom trajanju prijelaznog razdoblja, pa je smatrao da bi minimalno razdoblje potrebno za osiguravanje neometanog prelaska na alternative bilo 18 mjeseci.

(21) Kako bi se olakšala provedba zabrane uporabe olovne sačme za vrijeme lova, SEAC je preporučio zabranu nošenja takve sačme za vrijeme lova ili odlaska u lov.

(22) Kako bi se maksimalno povećala djelotvornost predloženog ograničenja, SEAC je predložio da se fakultativna odstupanja za olovnu sačmu za sportsko streljaštvo ograniče na sačmu veličine od 1,9 do 2,6 mm jer su to veličine koje se upotrebljavaju za tu aktivnost.

(23) Kad je riječ o zabrani uporabe olovnog streljiva u puškama koje se pune sprijeda ili drugom povijesnom vatrenom oružju, SEAC je napomenuo da bezolovne alternative još nisu dostupne za uporabu u povijesnom vatrenom oružju. Međutim, smatrao je da zbog nedostatka informacija o socioekonomskim učincima takvog odstupanja ne bi bilo moguće utvrditi bi li odstupanje za tu uporabu bilo opravdano na temelju kulturnih vrijednosti, kako je predloženo tijekom javnog savjetovanja.

([9]) Odbor za procjenu rizika (RAC), *Request by the Executive Director of ECHA under Article 77(3)(c) of REACH to prepare a supplementary opinion on the restriction dossier on lead in outdoor shooting and fishing*, 1. prosinca 2022., https://echa.europa.eu/documents/10162/e0a5c108-a7ed-dbd3-67ce-d00a6470d8ce.

(24) SEAC nije imao dovoljno informacija za donošenje zaključka o tome bi li trošak pružanja informacija na prodajnom mjestu, kako je predložila Agencija i podržao RAC, bio u potpunosti opravdan ili bi druge edukativne mjere mogle bolje utjecati na ponašanje pri kupnji. SEAC se složio s RAC-om da bi se ista granična vrijednost koncentracije od 1 % masenog udjela predložena za ograničavanje stavljanja na tržište i uporabe olovnog streljiva trebala primjenjivati i na zahtjeve u pogledu označivanja i informiranja kako bi se izbjegle zabune i olakšala provedba. SEAC je smatrao da bi provedba u tom području bila djelotvornija kad bi se pojedinačne patrone s olovnom sačmom označile oznakama ili kodovima u boji. Međutim, nije raspolagao s dovoljno informacija za donošenje zaključka o tehničkoj izvedivosti, povezanim troškovima i praktičnosti takvih oznaka ili kodova u boji.

(25) Provedeno je savjetovanje s Forumom za razmjenu informacija o provedbi („Forum”) u skladu s člankom 77. stavkom 4. točkom (h) Uredbe (EZ) br. 1907/2006. Njegove su preporuke uzete u obzir.

(26) Agencija je 27. veljače 2023. Komisiji dostavila mišljenje RAC-a i SEAC-a ([10]).

(27) Uzimajući u obzir dosje iz Priloga XV., mišljenje RAC-a i SEAC-a, socioekonomski utjecaj i dostupnost alternativa, Komisija smatra da iz uporabe olova u streljivu, posebno u sačmi, i priboru za ribolov proizlazi neprihvatljiv rizik za okoliš i zdravlje ljudi. Taj se rizik treba ukloniti na razini Unije. Stoga je primjereno uvesti ograničenje stavljanja na tržište i uporabe takvog streljiva i pribora za ribolov. Međutim, kako bi se smanjila složenost i povećala pravna jasnoća, Komisija smatra da bi ograničenje olova u streljivu i priboru za ribolov, kako je predloženo u dosjeu iz Priloga XV., obuhvaćeno mišljenjima RAC-a i SEAC-a i ocijenjeno u savjetu Foruma, trebalo donijeti u dvjema zasebnim uredbama.

(28) Ograničenje olova u streljivu trebalo bi se primjenjivati na streljivo s koncentracijom olova jednakom ili većom od 1 % masenog udjela. To je granična vrijednost koncentracije utvrđena u ograničenju iz unosa 63. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 za olovo u sačmi u močvarnim područjima i oko njih kako bi se spriječila znatna opasnost od toksičnosti za ptice selice, ostalu divlju faunu i floru te njihova staništa. Štoviše, smatra se da je granična vrijednost koncentracije od 1 % dovoljna za uklanjanje utvrđenog rizika i da je proizvođači alternativa mogu lako postići s obzirom na to da će neke od tih alternativa vjerojatno sadržavati olovo kao nečistoću.

(29) Komisija je primila na znanje mišljenje RAC-a i SEAC-a da bi prijelazno razdoblje za ograničenje uporabe olovne sačme u lovu trebalo biti kraće od pet godina koje je predložila Agencija, ali ne kraće od 18 mjeseci. Uzimajući u obzir trenutačnu geopolitičku situaciju, koja se znatno promijenila u usporedbi sa situacijom u kojoj su RAC i SEAC donijeli svoja mišljenja, Komisija ne može biti sigurna da će dovoljan obujam proizvodnje alternativnog streljiva koje bi zamijenilo olovnu sačmu u lovu biti dostupan čak i u petogodišnjem prijelaznom razdoblju koje je predložila Agencija. Stoga smatra da je za primjenu ograničenja stavljanja na tržište i uporabe olovne sačme za lov primjereno sedmogodišnje prijelazno razdoblje. Smatra i da bi definicija sačme trebala uključivati pelete koji se mogu ispaliti iz sačmarice, ali ne bi trebala uključivati kugle Brenneke, koje bi trebalo isključiti iz područja primjene ograničenja.

(30) Komisija se slaže sa SEAC-om da je zabrana nošenja olovne sačme za vrijeme lova ili odlaska u lov potrebna kako bi se olakšala provedba ograničenja za streljivo koje sadržava olovo u koncentraciji jednakoj ili većoj od 1 % masenog udjela.

(31) Komisija prima na znanje zaključke SEAC-a da je ograničenje olovnih metaka za lov i sportsko streljaštvo razmjerno i da su dostupne alternative olovu za lov, posebno za metke sa središnjim paljenjem kalibara jednakih ili većih od 5,6 mm. Međutim, napominje da su metci, uključujući olovne metke, glavno streljivo koje se upotrebljava u obrambene svrhe i da je SEAC-ova analiza mogućeg učinka ograničavanja olovnih metaka na obrambene sposobnosti Unije provedena u bitno drukčijem geopolitičkom kontekstu. Budući da je mišljenje SEAC-a dovršeno u prosincu 2022., međunarodna kretanja ukazala su na to da Unija treba ojačati svoju obrambenu pripravnost i

([10]) Odbor za procjenu rizika (RAC) i Odbor za socioekonomsku analizu (SEAC), *Opinion on an Annex XV dossier proposing restrictions on lead and its compounds,* 2. prosinca 2022., https://echa.europa.eu/documents/10162/2c82ef18-ce5d-4b4f-8ff0-002932154acc.

obrambene kapacitete kao odgovor na sve veće prijetnje. Komisija je 2025. u Bijeloj knjizi o europskoj obrani ([11]) i planu ReArm Europe predstavila strategiju za postizanje obrambene pripravnosti do 2030. s ciljem brzog i znatnog povećanja Unijinih ulaganja u obranu i obrambenih sposobnosti. Strategija je, među ostalim, uključivala mjere za potporu strateškom stvaranju zaliha metaka, uključujući olovne metke, i osiguravanje dostatnih industrijskih kapaciteta za pravodobnu nadopunu streljiva u slučaju potrebe. U tom kontekstu i nakon rasprava s državama članicama tijekom postupka donošenja odluke Komisija smatra da je primjereno i potrebno isključiti metke iz područja primjene ograničenja kako bi se spriječio svaki mogući učinak, makar i mali, na proizvodnju olovnih metaka. Ograničavanjem područja primjene ograničenja na olovnu sačmu i dalje će se osigurati visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša od izloženosti olovu. Na temelju procjena Agencije očekivano smanjenje emisija olova od zabrane uporabe olovnih metaka za lov i sportsko streljaštvo na otvorenom iznosi 8 232 tone tijekom 20 godina. To je mnogo manje od očekivanog smanjenja emisija olova od zabrane stavljanja na tržište i uporabe olovne sačme, tj. 558 000 tona tijekom 20 godina. Isključivanje metaka iz područja primjene stoga će imati minimalan učinak na ukupnu djelotvornost ograničenja.

(32) Komisija ne smatra opravdanim da se na pelete za zračne puške koji se upotrebljavaju za lov ili sportsko streljaštvo primjenjuje to ograničenje. Alternative olovnim peletima za zračne puške dostupne su samo u malim količinama, nisu dovoljno precizne i koštaju do četiri puta više od olovnih peleta. Osim toga, Agencija i RAC složili su se da bi ograničenje olovnih peleta koji se upotrebljavaju u zračnim puškama samo neznatno smanjilo emisije olova. Ne bi se smanjili ni rizici za ljude jer se olovni peleti za zračne puške uglavnom upotrebljavaju za ubijanje štetnih organizama koji se ne jedu, tako da na razini Unije ne postoji rizik za ljude od gutanja komadića olova iz peleta za zračne puške.

(33) Komisija se slaže da bi potpuna zabrana stavljanja na tržište i uporabe olovne sačme za sportsko streljaštvo, koju je predložila Agencija i koju podupiru RAC i SEAC, olakšala provedbu. Međutim, Komisija napominje da bi takva zabrana mogla utjecati na mogućnost država članica da budu domaćini Olimpijskih igara i drugih međunarodnih natjecanja u kojima je uporaba olova obvezna. Osim toga, sportašima bi u državama članicama bilo onemogućeno treniranje s olovnim mecima. Komisija smatra da bi prelazak na alternativno streljivo (kao što je čelična sačma) za sportsko streljaštvo mogao biti dugoročno izvediv. Međutim, slično kao i u slučaju olovne sačme za lov, nije jasno hoće li u petogodišnjem prijelaznom razdoblju koje je predložila Agencija biti dostupan dovoljan obujam proizvodnje alternativnog streljiva koje bi zamijenilo olovnu sačmu za sportsko streljaštvo. Komisija stoga smatra da bi primjenu ograničenja stavljanja na tržište i uporabe olovne sačme za sportsko streljaštvo trebalo odgoditi za sedam godina.

(34) Budući da je vremenski okvir za zamjenu olova u sportskom streljaštvu vrlo neizvjestan, za tu je uporabu opravdano odstupanje bez vremenskog ograničenja. U skladu s preporukom SEAC-a odstupanje bi trebalo ograničiti na sačmu veličine od 1,9 mm do 2,6 mm, što su jedini kalibri koje se upotrebljavaju u natjecanjima. Odstupanje bi trebalo ovisiti i o tome jesu li u streljani u kojoj se odvija sportsko streljaštvo uspostavljene odgovarajuće mjere upravljanja rizikom kako bi se osiguralo zadržavanje olova i ograničilo njegovo ispuštanje. Komisija smatra da je sedmogodišnje prijelazno razdoblje primjereno za streljane kako bi se uvele potrebne mjere upravljanja rizikom jer im je potrebno dovoljno vremena za provedbu tih mjera u njihovim prostorima, uključujući vrijeme za ishođenje potrebnih dozvola i provedbu postupaka javne nabave, prema potrebi. Komisija smatra da nije primjereno u obvezne mjere upravljanja rizikom uključiti obvezu prikupljanja više od 90 % potrošene olovne sačme jer je zbog malih dimenzija sačme i širokog područja na kojem se sačma ispaljuje vrlo teško postići tako visoku stopu prikupljanja. Osim toga, Komisija smatra da nije primjereno da države članice obvezno izdaju dozvole korisnicima sportskih streljana jer to iziskuje preveliko administrativno opterećenje i napor. Međutim, u skladu s preporukom Agencije Komisija smatra da je primjereno uključiti obvezu zadržavanja, praćenja i, prema potrebi, pročišćavanja drenažne vode (uključujući otjecanje površinskih voda) iz područja izloženih ispaljenoj sačmi i zabranu bilo kakve poljoprivredne uporabe unutar granica streljane. Komisija smatra i da je primjereno uključiti dodatne mjere upravljanja rizikom kako bi se osigurala razina zaštite usporediva s razinom zaštite koju bi pružile mjere koje je predložila Agencija, odnosno

([11]) Europska komisija Zajednička bijela knjiga o europskoj obrambenoj spremnosti 2030. https://commission.europa.eu/document/download/e6d5db69-e0ab-4bec-9dc0-3867b4373019_en?filename=White%20paper%20for%20European%20defence%20–%20Readiness%202030.pdf.

provedbu: i. najmanje dvije posebne mjere za zadržavanje olova (zidovi, nasipi ili pregrade, mreže ili zavjese za zaustavljanje sačme i površinska obloga), ii. praćenja pH-vrijednosti i, prema potrebi, čišćenja područja izloženih ispaljenoj sačmi i iii. ograničavanja uporabe olovne sačme na članove sportskog streljačkog saveza. Sportske streljane na otvorenom također bi trebale prikupljati potrošenu olovnu sačmu najmanje jednom svake tri godine. Osim toga, trebale bi voditi evidenciju o olovnoj sačmi koja je potrošena i prikupljena u njihovim prostorima te o osobama koje ispaljuju tu sačmu radi olakšavanja provedbe i omogućivanja praćenja djelotvornosti mjera upravljanja rizikom kako bi se emisije olova svele na najmanju moguću mjeru. U tu bi svrhu sportske streljane na otvorenom te informacije trebale staviti na raspolaganje nadležnim tijelima države članice na njihov zahtjev. Komisija također smatra da je nakon deset godina potrebno preispitati odstupanja za sportsko streljaštvo kako bi se ocijenio napredak u prelasku na alternative u sportskom streljaštvu na razini Unije.

(35) Komisija smatra da je primjereno dopustiti odstupanja od ograničenja za olovnu sačmu ispaljenu iz povijesnog vatrenog oružja kao što su puške koje se pune sprijeda i njihove moderne replike jer ne postoji odgovarajuće alternativno streljivo za koje ne postoji rizik od nepopravljive štete na oružju. Osim toga, RAC je uvidio da se to oružje upotrebljava u ograničenom opsegu i da bi stoga odstupanje imalo nizak učinak na ukupno smanjenje rizika.

(36) Komisija se slaže s RAC-om i Agencijom da je zahtjev da trgovci na malo prikazuju informacije na fizičkim i internetskim prodajnim mjestima, kao i na ambalaži, opravdan kako bi se korisnike upozorilo na rizike od uporabe olovne sačme. Međutim, izjava koja se stavlja na ambalažu trebala bi biti kraća od one koju preporučuje Agencija kako bi bilo moguće staviti je na ambalažu manje veličine, čime bi se smanjila potreba da se stavlja na preklopne naljepnice, letak ili privezanu etiketu.

(37) Kako bi se olakšala neometana i pravodobna provedba ograničenja i članovima sportskih streljačkih saveza omogućilo da lako pronađu sportske streljane u kojima mogu trenirati s olovnom sačmom, države članice trebale bi brzo staviti na raspolaganje popis sportskih streljana na otvorenom koje se nalaze na njihovu državnom području i koje su provele odgovarajuće mjere upravljanja rizikom kako bi se osiguralo zadržavanje olova i ograničilo njegovo ispuštanje u okoliš.

(38) To se ograničenje ne bi trebalo primjenjivati na uporabe olovne sačme koje nisu bile uključene u mandat Komisije Agenciji od 16. srpnja 2019. i dosje Agencije iz Priloga XV., odnosno na sljedeće uporabe: i. streljaštvo u zatvorenom prostoru, ii. za potrebe policije i tijela kaznenog progona te druge sigurnosne primjene, iii. vojne i obrambene primjene, iv. zaštitu kritične infrastrukture, komercijalnog pomorskog prometa ili visokovrijednih konvoja, v. zaštitu javnih zgrada i javnog prostora, vi. samoobranu, vii. tehničko ispitivanje i provjeru oružja i streljiva, viii. povijesno i tehničko istraživanje ili istragu i ix. testiranje i razvoj materijala i proizvoda za balističku zaštitu i forenzičku analizu. Iz istog razloga ograničenje se ne bi trebalo primjenjivati na uporabu olova u kapislama i čepovima.

(39) Neke države članice imaju nacionalne odredbe za zaštitu okoliša ili zdravlja ljudi kojima se zabranjuje ili ograničava uporaba olova u sačmi i koje su strože od onih utvrđenih u ovoj Uredbi. Zahtijevanje od tih država članica da smanje postojeću razinu zaštite radi usklađivanja s ovom Uredbom moglo bi dovesti do povećanja uporabe olova u tim državama članicama. Takav ishod ne bi bio u skladu s visokom razinom zaštite koja se zahtijeva člankom 114. stavkom 3. Ugovora. Stoga bi državama članicama trebalo dopustiti da zadrže strože odredbe kojima se ograničava samo uporaba olova u sačmi.

(40) S obzirom na šire odredbe o olovu u sačmi uvedene ovom Uredbom te kako bi se proizvođačima i korisnicima dalo dovoljno vremena da prijeđu na alternativne oblike streljiva, točke od 11. do 14. unosa 63. u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 trebale bi se primjenjivati do 7. prosinca 2033.

(41) Uredbu (EZ) br. 1907/2006 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(42) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 133. Uredbe (EZ) br. 1907/2006,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. studenog 2026.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Prilog XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 mijenja se kako slijedi:

1. u unosu 63. stupcu 2 dodaje se sljedeći stavak 14.a:

	„14.a Stavci 11. – 14. primjenjuju se od 7. prosinca 2033.”

2. u unosu 63. stupcu 2 dodaju se sljedeći stavci:

	„28. Zabranjene su sljedeće uporabe sačme koja sadržava olovo (izraženo kao metal) u koncentraciji jednakoj ili većoj od 1 % masenog udjela: (a) nošenje ili ispaljivanje sačme za vrijeme lova ili odlaska u lov od 7. prosinca 2033.; (b) ispaljivanje sačme u sportskom streljaštvu na otvorenom od 7. prosinca 2033. Kako bi se utvrdilo nosi li osoba sačmu za vrijeme odlaska u lov, uzimaju se u obzir sve okolnosti slučaja, uključujući činjenicu da osoba koja nosi sačmu nije nužno osoba koja lovi. 29. Sačma koja sadržava olovo (izraženo kao metal) u koncentraciji jednakoj ili većoj od 1 % masenog udjela ne smije se stavljati na tržište od 7. prosinca 2033. 30. Odstupajući od toga, stavak 28. točka (b) ne primjenjuje se na sačmu veličine od 1,9 mm do 2,6 mm ispaljenu u sportskoj streljani na otvorenom ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti: (a) sportska streljana na otvorenom ima uspostavljene mjere upravljanja rizikom iz Dodatka 17. do 7. prosinca 2033.; (b) osobe koje ispaljuju takvu sačmu aktivni su članovi sportskog streljačkog saveza; (c) sportska streljana na otvorenom vodi evidenciju o: i. procijenjenoj masi takve sačme koju ispaljuju aktivni članovi sportskog streljačkog saveza u toj streljani; ii. osobama koje ispaljuju sačmu u toj streljani; iii. masi takve prikupljene sačme; (d) sportska streljana na otvorenom stavlja evidenciju iz točke (c) na raspolaganje nadležnim tijelima na njihov zahtjev. 31. Odstupajući od toga, stavak 29. ne primjenjuje se na sačmu veličine od 1,9 mm do 2,6 mm koja se stavlja na tržište kako bi je upotrebljavali aktivni članovi sportskog streljačkog saveza u sportskoj streljani na otvorenom koja ispunjava uvjete iz stavka 30. 32. Od 7. lipnja 2027. trgovci na malo sačmom koja sadržava olovo u koncentracijama jednakima ili većima od 1 % masenog udjela moraju jasno i vidljivo prikazivati sljedeće informacije na prodajnom mjestu i u neposrednoj blizini sačme ili, u slučaju prodaje na daljinu, u ponudi za prodaju na daljinu: ‚***UPOZORENJE:*** *Ovaj proizvod sadržava olovo, koje je vrlo otrovno za okoliš i može štetno djelovati na plodnost ili naškoditi nerođenom djetetu. Uporaba i prodaja olovne sačme za lov i sportsko streljaštvo ograničene su u EU-u od 7. prosinca 2033.* *Više informacija, među ostalim o dostupnosti bezolovnih alternativa, dostupno je na [www.echa.europa.eu].*’

	Informacije iz prvog odlomka moraju biti na službenim jezicima države članice u kojoj se nalazi prodajno mjesto ili, u slučaju prodaje na daljinu, na službenim jezicima države članice u kojoj se nudi prodaja na daljinu, osim ako dotična država članica odredi drukčije u pogledu tih jezika.
	33. Ne dovodeći u pitanje drugo zakonodavstvo Unije o razvrstavanju, pakiranju i označivanju tvari i smjesa, dobavljači sačme koja sadržava olovo (izraženo kao metal) u koncentraciji jednakoj ili većoj od 1 % masenog udjela osiguravaju da se od 7. lipnja 2028. na ambalaži jasno, vidljivo i neizbrisivo nalazi sljedeća izjava prije stavljanja sačme na tržište: ‚***UPOZORENJE:*** *Ovaj proizvod sadržava olovo, koje je vrlo otrovno za okoliš i može štetno djelovati na plodnost ili naškoditi nerođenom djetetu.*' Izjava mora biti navedena na službenim jezicima države članice u kojoj se sačma stavlja na tržište, osim ako dotična država članica odredi drukčije u pogledu tih jezika. Ako se izjava ne može staviti na ambalažu zbog veličine ambalaže, stavlja se na preklopnu naljepnicu, letak ili privezanu etiketu.
	34. Odstupajući od toga, stavci 28., 29., 32. i 33. ne primjenjuju se na uporabu i stavljanje na tržište sačme za puške koje se pune sprijeda i povijesno vatreno oružje, uključujući njihove moderne replike.
	35. Komisija preispituje odstupanja iz stavaka 30. i 31. na temelju izvješća Agencije nakon 7. prosinca 2036.
	36. Države članice do 7. prosinca 2034. javno objavljuju popis sportskih streljana na otvorenom na svojem državnom području za koje su uspostavljene mjere upravljanja rizikom iz Dodatka 17. u skladu sa stavkom 30. točkom (a).
	37. Stavci od 28. do 36. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje uporabu sačme u sljedeće svrhe: (a) streljaštvo u zatvorenom prostoru; (b) za potrebe policije i tijela kaznenog progona te druge sigurnosne primjene; (c) vojne i obrambene primjene; (d) zaštita kritične infrastrukture, komercijalnog pomorskog prometa ili visokovrijednih konvoja; (e) zaštita javnih zgrada i javnog prostora; (f) samoobrana; (g) tehničko ispitivanje i provjera oružja i streljiva; (h) testiranje i razvoj materijala i proizvoda za balističku zaštitu; (i) forenzička analiza; (j) povijesno i tehničko istraživanje ili istraga; (k) kapisle i čepovi. Za potrebe točke (f) nošenje sačme za vrijeme lova ili odlaska u lov ne smatra se samoobranom.
	38. Države članice mogu zadržati nacionalne odredbe za zaštitu okoliša ili zdravlja ljudi koje su strože od onih u stavcima 28., 30. i 34. ako ispunjavaju oba sljedeća uvjeta: (a) bile su na snazi 7. prosinca 2026.; (b) ograničavaju samo uporabu, ali ne i stavljanje na tržište olova u sačmi.

	Države članice koje zadržavaju takve nacionalne odredbe Komisiji bez odgode dostavljaju njihove tekstove. Komisija te tekstove bez odgode stavlja na raspolaganje javnosti. 39. Za potrebe stavaka od 28. do 38.: (a) ‚sačma' znači peleti upotrijebljeni ili namijenjeni za uporabu u pojedinačnom punjenju ili patroni u sačmarici; (b) ‚sačmarica' znači puška s glatkom cijevi, osim zračne puške; (c) ‚nošenje' znači svako nošenje sa sobom ili prijenos ili prijevoz na neki drugi način; (d) ‚lov' znači potjera i strijeljanje žive divljači projektilom ispaljenim iz oružja; (e) ‚sportsko streljaštvo' znači strijeljanje bilo koju nežive mete iz oružja, uključujući vježbanje ili drugo strijeljanje koje se provodi kao priprema za lov; (f) ‚aktivni član' znači osoba koja ima valjano članstvo u sportskom streljačkom savezu; (g) ‚streljaštvo u zatvorenom prostoru' znači strijeljanje koje se odvija u zgradi, na području koje je ograđeno krovom i zidovima, čime se sprečava ispuštanje sačme u okoliš; (h) ‚odlazak u lov' znači putovanje od privatnog stambenog objekta ili javne zgrade do mjesta na kojem se lovi; (i) ‚povijesno vatreno oružje' znači vatreno oružje proizvedeno prije 1. siječnja 1900.; (j) ‚moderna replika' znači reprodukcija povijesnog vatrenog oružja izrađena od suvremenih materijala i primjenom suvremenih proizvodnih tehnika, koja pomno prati dizajn i funkcionalnost izvornog povijesnog vatrenog oružja."

3. Dodaje se sljedeći Dodatak 17.:

„*Dodatak 17.*

Unos 63. – Uvjeti za primjenu odstupanja iz stavka 30.

U ovom se Dodatku utvrđuju mjere upravljanja rizikom koje se moraju uspostaviti za sportske streljane na otvorenom u skladu sa stavkom 30. točkom (a).

Mjere upravljanja rizikom za uporabu sačme u sportskim streljanama na otvorenom

U sportskim streljanama na otvorenom u kojima se ispaljuje sačma moraju biti prisutne sljedeće mjere upravljanja rizikom:

(a) najmanje dvije različite mjere za zadržavanje olova, odabrane sa sljedećeg popisa:

— jedan ili više zidova,

— jedan ili više nasipa ili pregrada od zemlje, šljunka, pijeska ili drugog odgovarajućeg materijala,

— jedna ili više mreža ili zavjesa za zaustavljanje sačme,

— površinska obloga područja izloženih ispaljenoj sačmi,

(b) prikupljanje olova potrošenog pri strijeljanju najmanje svake tri godine i nakon prestanka aktivnosti sportske streljane na otvorenom;

(c) praćenje i, prema potrebi, čišćenje područja izloženih ispaljenoj sačmi koja nemaju površinsku oblogu kako bi se osiguralo da im je pH-vrijednost između 6,5 i 8,5 radi svođenja migracije olova u tlo i vodu na najmanju moguću mjeru. Usklađenost s tim pH vrijednostima provjerava se najmanje jednom svakih šest mjeseci;

(d) zadržavanje, praćenje i, prema potrebi, pročišćavanje drenažne vode (uključujući otjecanje površinskih voda) iz područja izloženih ispaljenoj sačmi kako bi se osigurala usklađenost sa standardom kvalitete okoliša za olovo utvrđenim u Direktivi 2000/60/EZ*;

(e) zabrana bilo kakve poljoprivredne uporabe unutar granica lokacije;

(f) evidenciju o usklađenosti s uvjetima iz ove točke.”